

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domnului prof.dr.Alexandru Rafila,
Ministrul Sănătății*

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IESIRE Nr. *1194* / 14. MAI. 2024

RECOMANDARE

Nr. *96* din *14. MAI. 2024*

*privind respectarea dreptului la ocrotirea sănătății,
reglementat de art.34 din Constituția României, raportat la funcționarea comisiilor teritoriale de
specialitate din cadrul centrelor universitare medicale, cu competențe în ceea ce privește
trimiterea bolnavilor la tratament în străinătate*

Prin petiția înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr. nr.784 din 10 ianuarie 2024, domnul _____ cu domiciliul în str. _____ nr. apt. _____ Municipiul Brașov, Județul Brașov, reprezentant al fiului său _____ ne-a sesizat în contextul prevederilor art.34 și art.52 din Constituția României, privind dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

În acest sens, petentul precizează că, în data de **24 octombrie 2023**, a depus la Direcția de Sănătate Publică a Județului Brașov, dosarul cu documente justificative înregistrat la aceeași instituție cu nr. _____ privind intervenția de _____ pentru fiul său _____ având în vedere că operația nu se poate efectua în România. Dosarul a fost depus în temeiul Ordinului ministrului sănătății nr.50/2004, având în vedere faptul că domnul doctor _____ din București l-a contactat pe petent și i-a comunicat că un compatibil a ajuns la Banca de Organe și Țesuturi din Spania, fiind propusă operarea

fiului dumnealui în data de _____ l. _____ (intervenția depindea de faptul că un astfel de țesut nu poate fi păstrat o perioadă îndelungată).

Domnul _____ precizează că a depus dosarul la Direcția de Sănătate Publică a Județului Brașov, la domnul dr _____ acesta menționând că nu are atribuții să stabilească dacă situația reprezintă o „urgență medicală”. Petentul susține că nu a fost informat despre stadiul de soluționare a dosarului, la fiecare deplasare săptămânală pe care domnul _____

o făcea la DSP Brașov cu fiul său, acesta precizându-i diverse informații: dosarul este la Târgu Mureș, a decedat un doctor din comisia de la Târgu Mureș, dosarul se întoarce la Brașov, dosarul este la Cluj-Napoca, comisia de la Cluj-Napoca a trimis dosarul înapoi la Brașov, dosarul este la București, comisia de la București trimite dosarul înapoi la Brașov, dosarul este la Iași, comisia de la Iași trimite dosarul înapoi la Brașov, dosarul este la Craiova. Petentul menționează că nu a mai primit alte informații legate de dosarul depus.

În ceea ce privește situația descrisă, domnul _____ s-a adresat Ministerului Sănătății, care prin adresa nr.Reg.2/36630/14.12.2023 i-a comunicat un răspuns din care rezultă, în esență, următoarele aspecte:

- programările pacienților pentru efectuarea tratamentelor în străinătate cu fonduri alocate din bugetul Ministerului Sănătății se realizează **după** aprobarea dosarului de către comisia constituită la nivelul Ministerului Sănătății [potrivit art.10 alin.(1) din Ordinul ministrului sănătății nr.50/2004, este interzisă finanțarea retroactivă a tratamentelor efectuate în străinătate de către bolnavi care nu au avut aprobarea prealabilă a comisiei Ministerului Sănătății];

- fiecare dosar conține trei oferte de tratament și cost emise de clinicile din străinătate, oferte care sunt analizate de către comisie; pacientul are dreptul de a alege clinica, însă va primi suma corespunzătoare celei mai mici oferte;

- **nu se constată** decesul unui membru al Comisiei din Târgu Mureș, singura Comisie teritorială de specialitate nefuncțională fiind cea de la Centrul Universitar Medical București, însă situația pacienților poate fi analizată de către celelalte comisii din alte centre universitare din țară, fapt care a fost comunicat persoanei responsabile din cadrul DSP Brașov.

În urma demersurilor întreprinse de Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului, prin adresa nr.1555/06.02.2024, înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr.5530/19.02.2024, **Autoritatea de Sănătate Publică a Județului Brașov** ne informează:

- domnul _____ s-a prezentat în data de 10.01.2024 la Direcția de Sănătate Publică a Județul Brașov (DSPBV, în continuare) și a depus solicitarea de decontare a cheltuielilor pentru

tratatamentul efectuat în străinătate de fiul său _____, privind intervenția chirurgicală de _____ și _____ care a avut loc în data de _____, fără să existe un aviz prealabil din partea Comisiei din Ministerul Sănătății și proces-verbal din partea unei comisii teritoriale;

- petentului i s-a comunicat în repetate rânduri faptul că „este interzisă finanțarea retroactivă a tratamentelor efectuate în străinătate de către bolnavi care nu au avut aprobarea prealabilă a comisiei Ministerului Sănătății”.

Din documentele anexate de DSPBV la adresa comunicată, rezultă următoarele:

- fiul petentului, _____, s-a adresat DSPBV cu cererea înregistrată cu nr.11869/24.10.2023;

- DSPBV a înaintat adresa nr.11869/25.10.2023, domnului prof.univ.dr. _____,

Președintele Comisiei de specialitate teritoriale Ortopedie-Traumatologie pentru trimiterea la tratament în străinătate – Centrul Medical Universitar Târgu-Mureș, însă prin adresa nr.391/02.11.2023, înregistrată la DSPBV cu nr.Ad11869/13.11.2023, domnul dr.

Șef secție în cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu-Mureș a comunicat DSPBV că domnul dr. _____ a decedat în data de _____

- DSPBV a înaintat adresa nr.11869/14.11.2023 către domnul prof.univ.dr.

Președintele Comisiei de specialitate teritoriale Ortopedie-Traumatologie pentru trimiterea la tratament în străinătate din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Cluj-Napoca, însă prin adresa nr.55168/24.11.2023, înregistrată la DSPBV cu nr.Ad11869/04.12.2023, spitalul anterior menționat a comunicat DSPBV că atât comisia cât și domnul dr. _____ nu activează în această unitate spitalicească (DSPBV menționează în această adresă că s-a adresat acestei comisii de specialitate în urma consultării responsabililor din Ministerul Sănătății);

- DSPBV a înaintat adresa nr.11869/04.12.2024 către domnul prof.univ.dr.

Președintele Comisiei de specialitate teritoriale Ortopedie-Traumatologie pentru trimiterea la tratament în străinătate din cadrul Spitalului Universitar de Urgență București (DSPBV menționează în această adresă că s-a adresat acestei comisii de specialitate în urma consultării responsabililor din Ministerul Sănătății);

- prin adresa nr.11869/08.12.2023, DSPBV aduce la cunoștința Ministerului Sănătății situația creată și solicită sprijin, luând în considerare răspunsurile primite din care rezultă că anterior menționatele comisii nu mai sunt funcționale; se precizează că s-a reușit luarea unei legături telefonice cu Președintele comisiei de la nivelul Centrului Universitar București, domnul

prof.univ.dr. _____, care a precizat că și-a dat demisia și nu mai activează în comisie, neputând să indice o altă persoană;

- prin adresa nr.DGAM5904/12.12.2023, Ministerul Sănătății comunică răspunsul către DSPBV, prin care menționează că *nu este în posesia unor documente din care să rezulte demisia președinților comisiilor teritoriale la care DSPBV s-a adresat, din evidențele sale rezultând că singura comisie nefuncțională este cea din CUM București*; va fi demarată procedura de emitere a unui nou ordin de ministru pentru numirea președinților comisiilor nefuncționale; îndrumă DSPBV să se adreseze Comisiilor teritoriale de specialitate din CUM Iași, Craiova sau Timișoara;

- prin adresa nr.11869/12.12.2023, DSPBV s-a adresat domnului prof.univ.dr. _____

Președintele Comisiei de specialitate teritoriale Ortopedie-Traumatologie pentru trimiterea la tratament în străinătate din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Craiova;

- prin răspunsul din data de 04.01.2024 transmis pe e-mail, domnul dr. _____ răspunde că s-a dizolvat și Comisia din Craiova, prin pensionarea a 2 membri ai săi;

- prin adresa nr.11869/08.01.2024, DSPBV se adresează domnului prof.univ.dr. _____

Șeful Clinicii Ortopedie-traumatologie, Președinte al Comisiei de specialitate teritoriale Ortopedie-Traumatologie pentru trimiterea la tratament în străinătate, Spitalul Clinic de Recuperare Iași;

- în urma înregistrării solicitării domnului _____ cu nr.271/10.01.2024 la DSPBV privind decontarea cheltuielilor efectuate cu intervenția chirurgicală de _____ din data de 14.12.2023, respectiv a solicitării DSPBV transmise Ministerului Sănătății prin adresa nr.271/11.01.2024 raportat la solicitarea pacientului, Ministerul Sănătății a comunicat către DSPBV adresa nr.137/12.01.2024, înregistrată la DSPBV cu nr.567/16.01.2024, potrivit căreia solicitarea domnului _____ a fost supusă analizei comisiei constituite în acest sens, în ședința din 11.01.2024;

- potrivit aceluiași răspuns al Ministerului Sănătății, domnul _____ a fost informat cu privire la faptul că este interzisă finanțare retroactivă a tratamentelor efectuate în străinătate de către bolnavi, care nu au avut aprobarea prealabilă a comisiei Ministerului Sănătății, conform art.10 din Ordinul ministrului sănătății nr.50/2004, cât și faptul că „pacienții se pot programa pentru efectuarea tratamentelor în străinătate după aprobarea dosarului, nicidecum înainte, având în vedere că, de la întocmirea dosarului, transmiterea acestuia către Ministerul Sănătății, analiza de către comisia constituită în acest sens și ulterior luarea unei decizii, nu sunt informații certe privind unitatea sanitară în cadrul căreia se va aproba efectuarea tratamentului”.

Cu toate acestea, din informațiile care ne-au fost puse la dispoziție atât de către domnul _____ cât și de către DSPBV, se constată o serie de disfuncționalități în comunicarea

DSPBV cu comisiile de specialitate mai sus amintite, respectiv în ceea ce privește funcționarea în sine a acestor comisii, dar și o **contrarietate** dintre informațiile care au fost comunicate către DSPBV de către comisiile la care această direcție s-a adresat și informațiile puse la dispoziție de către Direcția Generală Asistență Medicală din cadrul Ministerului Sănătății (conform cărora doar comisia de specialitate din CUM București nu era funcțională; din adresa nr.55168/24.11.2023 a Spitalului Clinic Județean de Urgență Cluj-Napoca rezultă că și DSP Galați se adresase domnului prof.univ.dr. _____). Astfel, deși DSPBV s-a adresat cu promptitudine acestor comisii, faptul că a fost necesară readresarea, rând pe rând, la aproape fiecare dintre comisiile de specialitate, a condus la **imposibilitatea analizării dosarului domnului _____ în timp util, având în vedere și faptul că intervenția chirurgicală implica un**

III. Ca urmare, a fost aprobată continuarea demersurilor, prin adresa nr.784/14.03.2024, către Secretarul General al Ministerului Sănătății.

Prin adresa nr.HRM 83/22.04.2024, înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr.13911/26.04.2024, **Direcția Generală de Asistență Medicală din cadrul Ministerului Sănătății** ne informează:

- în întocmirea dosarului domnului _____, fiul petentului, diagnosticat cu _____, **au existat deficiențe în colaborarea** cu comisiile teritoriale de specialitate (președintele Comisiei teritoriale de ortopedie traumatologie Tg Mureș a decedat, iar președintele Comisiei teritoriale din Centru Universitar București și-a dat demisia);

- în evidențele Ministerului Sănătății, la data depunerii cererii, singura comisie teritorială de specialitate nefuncțională era cea din **Centrul Universitar Medical București**, neavând informații referitoare la decesul președintelui Comisiei teritoriale din **Centrul Medical Universitar Tg.Mureș**, fapt comunicat persoanei responsabile din cadrul DSP Brașov, în vederea continuării procedurii de trimitere la tratament în străinătate și recomandarea de a se adresa oricărei alte comisii teritoriale;

- în data de 08.12.2023, reprezentanții DSP Brașov au informat Ministerul Sănătății despre acest caz și au solicitat sprijinul cu privire la comisia teritorială către care pot fi trimise documentele pacientului, dat fiind faptul că nu au reușit să obțină procesul verbal medical pentru trimitere la tratament în străinătate din C.U.M. București (Ministerul Sănătății menționează că nu are cunoștință de ce s-a adresat acestei comisii, deoarece se știa că este nefuncțională și exista în curs

o procedură de emitere a unui nou ordin de ministru), Cluj și Tg.Mureș, motiv pentru care li s-a recomandat să se adreseze uneia dintre celelalte trei comisii, din Iași, Craiova sau Timișoara;

- președintele Comisiei teritoriale de specialitate ortopedie-traumatologie Craiova a transmis celor de la DSP Brașov, prin intermediul unui e-mail din 04.01.2024 că s-a dizolvat comisia, deoarece s-au pensionat doi dintre membri. Ministerul Sănătății precizează că o comisie teritorială nu mai este funcțională decât în cazul în care demisionează președintele, singurul de altfel care este numit prin ordin de ministru; președintele își poate constitui comisia ori de câte ori dorește, în funcție de situația membrilor acestora, fapt comunicat președintelui acesteia;

- întrucât niciuna dintre comisiile funcționale nu a dorit să-și asume cazul fiului petentului, după răspunsul Comisiei teritoriale din C.U.M. Craiova, în data de 08.01.2024, Direcția Generală de Asistență Medicală din cadrul Ministerului Sănătății s-a adresat Comisiei de specialitate ortopedie-traumatologie a Ministerului Sănătății și a solicitat un punct de vedere (inclusiv cu privire la urgența medicală și la eficiența intervenției), respectiv nominalizarea unui alt specialist care să preia funcția de președinte al Comisiei teritoriale de specialitate Tg.Mureș, fiind în proces de elaborare un nou ordin de numire pentru președinții comisiilor teritoriale;

- inițial, Comisia de specialitate a Ministerului Sănătății, în cadrul întâlnirii din 17.01.2024 a convenit în unanimitate că pacientul trebuie să parcurgă toți pașii legali pentru finanțarea tratamentului, în cazul în care nu a efectuat deja intervenția în data de 14.12.2023, conform programării;

- în urma demersului scris al instituției Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, Direcția Generală de Asistență Medicală din cadrul Ministerului Sănătății s-a adresat din nou Comisiei de specialitate ortopedie-traumatologie a Ministerului Sănătății, pentru a fi clarificate anumite aspecte legate de acest caz și membrii acesteia au decis în unanimitate că acest dosar nu poate fi încadrat la „urgențe medicale”, iar în ceea ce privește eficiența acestei intervenții, „în contextul citării prezente în investigații paraclinice oferite – este ineficientă această intervenție, momentul implantării unui nefiind nicidecum cel

”;
- prin răspunsul care i-a fost formulat domnului de către Ministerul Sănătății, la cererea sa înregistrată în data de 12.12.2023 la secretariatul ministerului, i s-a adus la cunoștință procedura trimerii pentru tratament în străinătate;

- solicitarea de decontare a cheltuielilor efectuate pentru intervenția chirurgicală, transport și cazare, a fost analizată de comisia constituită în acest sens la Ministerul Sănătății, în ședința din

aceeași zi, 11.01.2024, însă **dosarul nu a fost aprobat, întrucât nu au fost respectate prevederile art.10 alin.(1) din Ordinul nr.50/2004.**

Ministerul Sănătății precizează că bugetul alocat pentru trimiterea unor categorii de bolnavi în străinătate în cea mai mare parte direcționat către pacienți cu afecțiuni oncologice, care necesită efectuarea unor terapii vitale, care nu sunt disponibile în România și care au parcurs toate etapele de tratament posibile în țară.

De asemenea, **Ministerul Sănătății ne comunică faptul că, în prezent, toate comisiile teritoriale de specialitate ortopedie-traumatologie din cele 6 centre universitare din țară, sunt funcționale, fiind emis un nou ordin de ministru pentru numirea președinților comisiilor teritoriale din C.U.M. București și C.U.M. Tg.Mureș.**

*În concluzie, din analiza răspunsurilor care ne-au fost comunicate de către DSP Brașov și Ministerul Sănătății, precum și a prevederilor legale în vigoare (Ordonanța de Guvern nr.28/2003 privind trimiterea bolnavilor pentru tratament în străinătate, Hotărârea de Guvern nr.144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Ordinul ministrului sănătății nr.50/2004 privind metodologia de trimitere a unor categorii de bolnavi pentru tratament în străinătate, Ordinul nr.2396/2023 privind înființarea, organizarea și funcționarea comisiilor de specialitate ale Ministerului Sănătății), rezultă că **nu este reglementată obligația comisiilor teritoriale de specialitate de a comunica Ministerului Sănătății modificările survenite în ceea ce privește președintele comisiei, fapt care a condus la lipsa cunoașterii situației nefuncționării unor comisii de specialitate teritoriale. Astfel, deși președintele comisiei de la Târgu Mureș decedase în data de în decembrie 2023, Ministerul Sănătății nu avea cunoștință încă de faptul că această comisie nu mai este funcțională. De asemenea, Direcția de Sănătate Publică a Județului Brașov s-a adresat comisiei nefuncționale de la București, iar referitor la Comisia de specialitate de la Cluj, nu cunoaștem nici în prezent impedimentele care au fost generate în privința funcționării acestora - toate acest aspecte conducând la pierderea unui interval de timp important în soluționarea solicitării pacientului în cauză. Astfel de situații pot interveni oricând, motiv pentru care apreciem necesară reglementarea la nivelul Ministerului Sănătății, a modului de comunicare între comisiile teritoriale de specialitate medicale de la nivelul centrelor universitare medicale, pe de-o parte, și minister, pe de altă parte, respectiv între Ministerul Sănătății și direcțiile județene de sănătate publică, în scopul prevenirii intervenirii unor astfel de situații în viitor, care pot reprezenta un impediment în respectarea drepturilor pacienților care solicită efectuarea tratamentului în străinătate în temeiul Ordinului ministrului sănătății nr.50/2004.***

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin.(1) lit.f), art.24 și art.26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

- **Ministrul Sănătății**, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, va întreprinde măsuri care constă în elaborarea unei proceduri care să reglementeze modalitatea și obligația de notificare a Ministerului Sănătății de către direcțiile de sănătate publică județene competente teritorial, a situațiilor în care poziția de președinte al comisiilor teritoriale de specialitate pentru trimiterea la tratament în străinătate devine vacantă - ceea ce conduce la incapacitatea de funcționare a acestora, respectiv obligația aceluiași direcții de sănătate publică județene de a monitoriza constant buna funcționare a acestor comisii.

Ministrul Sănătății va informa, în termen de 45 de zile, instituția Avocatul Poporului, cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

București, 08 mai 2024